

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Lucrul cel mai important.

Dacă întrebăm azi dela omul care luptă cu greutățile vieții și care își încovoiaie umerii lui sub loviturile unei sorți aspre și nemiloase, care e cel mai important lucru pe această lume, el ne răspunde: *Să ai o căsuță liniștită și pâinea de toate zilele.*

Dacă această întrebare o punem milionarului răspunsul lui este: *Plăcerea, care mi-o câștig prin averea mea, este singurul lucru important.* Cu alte cuvinte, cu cuvintele Evangheliei: „Suflete ai multe bunătăți strânse pe mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea și te veselește!”

Nici unul, nici altul nu ne-a răspuns în spiritul lui Isus, răspunsurile lor n'au avut sigilul creștinismului. E foarte important pentru un om sărac să ajungă în situație mai bună, dar această năzuință va deveni vană, sarbedă și păcătoasă, dacă el nu știe că *unicul lucru important este sufletul și singura activitate importantă e salvarea lui.* Da,

el trebuie să tindă spre îmbunătățirea situației sale materiale, dar numai în interesul sufletului său și prin mijloace legale. Să devină mai liniștit, ca să se poată mai bine ruga, să devină mai sănătos, ca să poată mai bine servi lui Dumnezeu, aceste trebuie să-i vină în minte când se năzuește să-și îmbunătățească soarta. În general să știe săracul că „sufletul mai mult este decât hrana și trupul decât haina.” Iar Dumnezeu știe, că de ce are nevoie fiecare om. Deci să se roage mai mult pentru bunurile sufletești, decât pentru cele pământești.

Omul care și-a câștigat avere, n'a scăpat de grija cea mai mare, de grija sufletului. Acum îl pândesc ispitele, primejdiile, acum i se deschid toate prăpastiile să-l înghită; aurul ușor lunecă pe panta iadului și el urmând zângănitul lui, se află la poarta infernului. Și ce primejdioase sunt pentru suflet plăcerile bogatului! Nu trebuie decât puțină exage-

rare, pierderea stăpânirii de sine pe un moment — și păcatul este comis. Așa și cel bogat, trebuie să fie pătruns de grija sufletului, cu atât mai mult, cu cât sufletul lui e încă mai mult primejduit, decât al săracului.

Dar să fim săraci sau bogați, toți suntem prea îngrijorați pentru lucrurile pământești. Asaltăm cerurile pentru bani, avere, succese, sănătate, viață lungă, noroc și foarte puțin sau chiar nu ne rugăm pentru mântuirea sufletului nostru. Dăm mai mare importanță bunurilor și plăcerilor pământești decât celor sufletești. Deși Evanghelia ne spune: „Nebune, întru această noapte vor să ceară sufletul tău dela tine, dară cele ce ai gătit ale cui vor fi?”

Să nu fim nebuni!

Dr. Irina Berinde.

Mulți zic: nu trebuie a se mărturisi, că din nou păcătuim. Tot așa am putea zice: nu trebuie să ne spălăm, căci iarăși ne murdărim; nu trebuie să mâncăm, căci iarăși flămânzim.

Consolatio.

Cine ajunge să cunoască pe Domnul și să-l iubiască, nu mai dorește nimic, nu-i mai pare rău de nimic; a primit darul suprem ce dă uitare a tot.

Sufletele slabe și nu prea nobile găsesc aicea jos un element ce le mulțumește inteligența și le satură dragostea. Ele nu descoper vidul lucrurilor vizibile, căci sunt neputincioase să pătrundă în adâncul lor.

Dar sufletul pe care Dumnezeu, în creație, l-a apropiat mai mult de infinit, simte de timpuriu hotarul ce-l înăbușă. Suferă de o tristețe necunoscută asupra cauzei căreia multă vreme se înșală; mai ușor crede că împrejurări s'au unit să-i turbure viața, pe când turburarea îi vine de mai Sus. E de remarcat, în viața sfinților, că aproape toți au simțit această melancolie pe care cei vechi o atribuiău oricărui geniu. Într-adevăr melancolia e legată de orice spirit care merge departe și de orice inimă care e adâncă.

Asta nu înseamnă să te lași în mrejele ei, căci e o boală care te sdruncină și n'are decât două remedii: ori moartea ori Dumnezeu.

* * *

Când sufletul a ajuns la o oarecare treaptă de înălțare spre Dumnezeu, disprețuește lesne viața, atunci însă Dzeu îl leagă de dânsa prin ideea de datorie.

Viața e un oficiu important, cu toate că foarte adesea nu-i vedem utilitatea. Simple picături de apă, ne întrebăm că ce trebuință ar avea oceanul de noi? Oceanul ar putea să ne răspundă, că el nu-i compus decât din picături de apă. Deci deslipindu-vă de viață, să nu o urîți!

* * *

Viața spirituală e plină de primejdii și vicisitudini. Nu simțim în totdeauna pe Dzeu cu aceeași vivacitate; atunci tristețea pune stăpânire pe noi și nici lumea pe care am invins-o nu mai poate să umple aceste viduri momentane ale inimii: suntem ca o barcă fără pânze, fără vâsla ce nu țintește spre nici un port.

Trebue să ne deprindem cu aceste încercări. Dzeu în misericordia sa, ni le trimite ca să ne desguste de pământ și să ne facă să dorim cu înfocare sfărâmarea legăturilor noastre.

* * *

Sunt foarte mulțumit că vă simțiți ajunsă la: „pace.“ E marele semn și marele bine. Nu știu dacă îl posed și dacă l-am avut vre-odată. Adesea mi se ridică în suflet turburări, tristețe, căci am văzut și neîncetat aflu lucruri triste. Dar e adevărat că o anumită forță mă readuce la odihna în Dumnezeu.

Trebue ca sufletul, la sfârșitul carierei sale pământene să cadă din această lume ca un fruct copt.

Fără îndoială, că Dumnezeu spre aceasta tinde prin toate mizeriile pe care ni le trimite.

Dar suferința nu totdeauna deslipește și nu totdeauna dă pace.

Fericiți aceia care nu în zadar suferă!

(Din „Lacordaire“ Trad.) O. C.

Onor. Foaia „Dumineca“

Serbările publicate la Seini pentru ziua de 12. Nov. a. c. adecă iubileul de 50 ani dela înființarea CORULUI și serbările cercetășești s'au amânat pe zilele de 26 și 27 Dec. 1933.

Programul va fi publicat la timp asemenea și invitările.

Cu stimă POP ION
Comand. Cohortei.

Dragă prietine,

Nu te supăra, că dau răspuns cu întârziere așa de mare la întrebarea ta. Dar vezi, problema este atât de grea încât mi-a trebuit mult timp ca să o desleg.

Îmi scriai, că nu știi ce este cauza, că pe lângă pastorizația cea mai conștiințioasă tineretului, mai ales cel ieșit dela armată, este peste tot indiferent în cele religioase.

Să-ți dau un răspuns direct, îmi trece puterile. În schimb îți spun o poveste

Este o țară mare și frumoasă nu departe de Patagonia. Locuitorii acestei țări sunt cu toții Jafetiți adeca sunt albi la piele. Imprăștiati între acești Jafetiți mai trăiesc și Semii, cari încă sunt albi la piele.

Țara aceasta are o parte integrantă, care se numește *Kolomaio*. Aceasta este geograficește despărțită de restul țării cu munți înalți, cu piscuri albe.

Peste tot, locuitorii deși sunt cu toți Jafetiți, sunt de 2 confesiuni: cei mai mulți sunt *Cerulieni* iar o parte *Papistași*. *Papistașii* au trăit în blocuri mari liniștiți și fericiți mai ales în partea numită *Kolomaio*. S'a întâmplat însă odată, că *Cerulienii* neavând ce să lucreze s'au plictisit și au socotit așa: pentru ce să fie tot *Kolomaio* al *Papistașilor*, să luăm dela ei locul acela, ca prin văi și munți să nu mai fie suflare *papistașă*, numai *ceruliană*. Și au făcut ei multe și dese atacuri, pânăcând au putut face din vre-o câțiva *Colomaieni Cerulieni* (drept că numai din cei mai slabi). Văzând, că totul merge bine, s'au aranjat pe plaiurile *Kolomaioei* și au început a clădi biserici, deși ei cu sufletul nu mult au de a face. Dar ei vreau să

arate, că ei sunt adevărații stăpâni. Săracii Papistași, ei totdeauna au socotit, că un singur Dzeu este, care este Tatăl tuturor oamenilor, când colo, vin Cerulianii și-i învață, că Dumnezeu este național și care nu crede, acela nu este patriot bun, acela-i un Zulufer sau așa ceva și este trădător de neam și de patrie vrednic de pușcărie. Pentru aceea lor li se măsoară altcum.

Dar am lăsat acolo, că Cerulianii în ciuda papistașilor au început a clădi biserici. Dar nu au avut lemne de construcție. Însă nu au stat ei mult pe gânduri, bineștiind, că și marele păzitor al pădurilor este cerulian, i-au făcut o cerere și ca prin minune copacii cei mai frumoși ai pădurilor au căzut și s'au transportat ei singuri pe locurile, unde Cerulianii au găsit de bine.

Atunci Papistașii s'au supărat; că și ei au voit să clădească biserici, dar înzădar au cerut dela marele păzitor, pădurile n'au voit să cadă și să plece la locurile unde au voit ei. Așa bunăoară într'un sat cu nume: *Valenko*, Papistașii atâta au cerut numai ca pădurea lor să o poată tăia pentru clădirea bisericii, totuș marele păzitor nu s'a învoit și le-a ținut o lecție despre sălbătăcia omului, care cu securea lui prăpădește pădurea.

Papistașii s'au supărat și mai mult atunci, când a trebuit să vadă, că nici pentru repararea drumurilor și a podurilor nu vreau să cadă pădurile. Mai ales pe valea *Izabela*, unde puhoiul a stricat toate drumurile, unde oamenii trebuie să umble în piciorage și chiar autobusul trece peste gropi cu piciorage sau cu aripi, — nu știu.

Pentru aceea sunt supărați Papistașii și zic: La trei Ceruliani pleacă pădurea și se face

biserică, nouă multora nu vine nici de biserică, nici de pod.

Cerulianii însă nu observă supărarea Papistașilor. Au lemne, au cărămidă dar fără brațe de lucru nu se clădește. Ce să facă? Căci ei vreau ca biserica din *Vișai* să fie repede terminată. Chestia lor se rezolvă însă în grabă. Fiind ei naționali dominanți, se fac intervenții și iață că o centurie din armata *Kolomaio-ei* pleacă la *Vișai* și abia numeri trei, biserica este ridicată.

Numaică vine năcazul și anume luptătorii din centurie erau aproape toți Papistași și au zis ei, când nu a auzit centurionul: ce să lucrăm noi aici, când am putea să lucrăm la bisericile noastre?

Acum Papistașii vreau să facă o tablă pe care să o lipească de noua biserică din *Vișai*: *S'a ridicat aceasta biserică ceruliană de ostașii Papistași la porunca mai marilor. In acel timp, când ostașii nu au avut vreme să meargă la biserică timp de doi ani, cât a ținut serviciul din armată. In acel timp, când soldatul papistaș a fost dator să uite că este Dzeu. Atunci, când sufletul soldatului a fost omorât de marea părăsire.*

Aceasta stare de plâns însă rămâne neobservată de Ceruliani. Ei nu văd înainte, nu observă pericolul. Măcarcă suflul vestiitor de rău deja e cuprins în versuri; aici soldații eșiți după doi ani de serviciu din armată, în loc să meargă la biserică, fac horă și cântă pe o melodie dominantă următoarele:

Kolomaio, Kolomaio

Dobre jetam viti

Nyi panovi, nyi popovi

Ne treba platiti.

(Kolomaio, e bine a trăi aici. Nici domnului, nici preotului nu trebuie a plăti).

Aceasta poveste ți-am scris-o. Doar vei găsi în ea, pricina pentru care feciorii mai ales cei eșiți din armată sunt indiferenți.

Te salut cu drag:

Mismar

Noua programă analitică a școalelor

Puțini știu dintre aceia, cari nu sunt interesați în mod direct, că programa analitică a școalelor noastre este din nou supusă unor schimbări.

În școala primară se va introduce sistemul școlii active, iar liceul va avea din nou opt clase. Aceste toate sunt începuturi spre bine, căci școala activă și liceul cu opt clase vor fi cu siguranță superioare situației de azi a școalelor.

Pe neobservate însă se face ceva care ascunde pericol mare: *Noul proiect de lege nu dă nici o atenție studiului religiei. Și până acuma era rău, de-acum cum va mai fi?*

În școlile primare, unde religia — în mod natural — era în legătură cu cetirea, — cele mai multe cărți de cetire cuprind în mare parte bucăți religioase — aceste bucăți erau interpretate de învățător după confesiunea proprie, iar nu după a elevilor. O scădere mare, esențială! Spre exemplu, cu ce sentimente primesc copiii catolici bucata, unde se povestește, că *Mihai Viteazul* a pus să sfințască apă preotul catolic și preotul românesc (ortodox). După o vreme apa preotului catolic s'a stricat iar apa preotului ortodox a rămas limpede, deci legea cea adevărată este cea ortodoxă.

Am adus numai un exemplu din neajunsurile neenumărate, de care suferă școala împopulată cu elevi catolici, dar condusă de învățător ortodox.

Școala secundară suferă nu din pricina proselitismului, ci din pricina indiferentismului și a necredinței. Manualele conțin o mulțime de învățături, cari inveniează sufletul atât de primitor al elevilor. Vine apoi și explicarea tendențioasă a unor profesori. Sufletul elevului toate le primește. Din chaosul propus nu știe ce să aleagă, ce este adevăr și ce este minciună. Nu poate să coordoneze cele propuse de profesorul de religie cu cele propuse de restul profesorilor. Este sigur, că în aceasta șovăire, cu liberalismul inerent tineretului de azi, — va pleca acolo, unde nu va vedea cătușele inchipuite ale religiei — la indiferentism și ateism.

Așa devine școala secundară de azi pepinieră, care an de an varsă din sinul ei lungul șir al *bacalaureaților* în studii — însă nebacalaureați în ale credinții.

Colac pe pupăză, vine acum noul proiect, care este și mai și.

Cu privire la aceasta cetim în „Universul”: Membrii din București ai „Societății profesorilor secundari de științe fizice din România” intrunindu-se spre a discuta proiectul de programă analitică, au făcut următoarele propuneri:

Cursul superior de liceu, începând dela cl. VI să se bi-

furce în secție reală și secție clasică modernă. *In secția reală nu se va propune de loc nici latină nici religie.* Orele prevăzute pentru aceste obiecte să se distribue între limbile moderne și între șt. fizice și matematice etc. Așa Societatea profesorilor secundari de științe fizice!

Ce mentalitate! și mai ales câtă necredință! Domnii dela Societatea profesorilor secundari de științe fizice uită ceva, uită, că religia este o putere și încă ce putere! Ei uită, că *cine neagă puterea formătoare de lume a religiei și puterea ei susținătoare de lume, este cel puțin atât de ridicol, cași acela, care nu vrea să ia act despre puterea electricității*

Are țara aceasta destule neajunsuri din pricina lipsei unei morale sănătoase. De acum — dacă proiectul va deveni lege — aceste neajunsuri se vor înmulți. Căci *busola* Societății profesorilor secundari de științe fizice nu va arăta direcția bună, în care va trebui să plece *Omul*, nici teorema lui *Pitagora* nu va da desnodământ marei probleme a vieții sărmanilor protejați ai urmașilor lui *Galilei*.

Mismar

Cununii. Dșoara *Marta Borca* — nepoata venerabilului preot prot. on. *Nicolae Doros* din *Satsugatag*, în 11 Noembrie și-a serbat cununia cu *Reverendul I. Mărieș* cleric absolvent.

Dșoara *Virginia Berinde* fiica preotului din *Seini* s'a cununat cu *Reverendul Domn V. Ossian* cleric absolvent.

Nouilor căsătoriți le dorim tot binele.

— **Ce face credința?** În munții *Alpi*, pe un punct sin-guratic al unui munte, s'a ridicat o statuă a lui *Hristos*,

— **Regele Păcii.** Statuia aceasta de mărime colosală, are înălțime de 30 metri. Fiind așezată într'un punct înalt de 1500 metri, aceasta statuă se poate vedea din depărtare de mai mulți kilometri.

Poșta Administrației.

Domnului *Iuliu Moșil* profesor *Năsăud*. Cu mulțumită am primit abonamentul pe 1933.

Domnului *Ștefan Ioan brigadier Dobrești jud. Bihor*. Cvităm cu mulțumită abonamentul de 100 Lei.

Dlui Dr. George Bota avocat Sighet. Cvităm cu mulțumită abonamentul de 100 Lei.

Calendar săptămânal.

19 — 25 Noembrie 1933.

19. **Dumineca IX d. Înălț. sf. Cruci** (Ap. Efez. 2, 14. Ev. Luca 12, 16) Pr. Avdie
20. Luni P. Grig. Decap. † 447
21. **Mărti Intr. în biserică** (Ap. Evr. 9, 1. Ev. Luca 10, 38 Intreg serv. din Mineiu. In loc de „Cuvine-se cu adevărat” pripeala „Ingerii întrarea celei Preacurate văzând s'au mirat, cum Fecioara a intrat în sfânta sfintelor.” Cu irmosul dela cântarea IX. „Ca de un sicriu însuflețit...” Aceasta până în 25 Noembrie, când se întroptește sărbătoarea.
22. Mercuri Ap. Filimon
23. Joi P. Amftlochie † 394
24. Vineri P. Clement
25. Sâmbătă M. Ecaterina † 307

